

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetéseket és hirdetéseket helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethető: a szerkesztőségnél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztösy P. kereskedéseiben.

Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőségi és kiadó-hivatal: belső-tordantéza-szögletben, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: 6t hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetéseket felvételnek: Helyben: a szerkesztőségben, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztösy Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasenstein és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Földtér 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.

Nyitási sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként

egész nagy 1 ven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft o. é.

félévre . . . 6 „ „ „

évnegyedre . . . 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőséghez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“

szerkesztősége.

Deák Ferencz beszéde

a képviselőház június 28-ki ülésében.

Deák Ferencz. (Halljuk! Halljuk!) T. ház! Nem akarom Csiky Sándor képviselő urat azon térre követni, melyet beszéde végén elfoglalt, és a csalhatatlansági dogmáról értekezni; nem akarom ezt tenni, mert a dogma vallási részéről nekünk itt sem értekezni, sem határozni, nem feladatunk. (Helyeslés.) A dogmákat minden vallás maga szabja meg a maga híveinek, a hívek hídjék meggyőződésük szerint; az államnak csak a politikai részről lehet dolga. En tehát mindenekelőtt a fenforgó kérdésre szorítkozom, vagyis Lükő Géza indítványára. (Halljuk! Halljuk!)

A t. képviselő ur rosálja a miniszter eljárását és a miatt ellene bizalmatlanságát fejezi ki, és reményét nyilvánítja, hogy a miniszter nem fog helyben megmaradni. Koményével, bizalmával nekem nincs uigom, hanem állításával igen is van.

Azért rosálja a miniszter eljárását, mert — mond — nem áll el törvény szerint és nem eszközözt szigorubb büntetést a roznyói püspökre. Erre nekem csak egy észrevétele van, és ez az, hogy nem eszközölt, mert nem lehetett eszközölnie.

Előhózzák Ulászló 1507-iki decretumának 8. cikkét, a melyben az mondatik, hogy aki az ország törvényei, decretumai ellen vét, súlyosan büntetessék. Ez ismeretes törvény; ugyanezt idéztük valaha a kir. commissáriusok ellen; ugyanez azonos tartalma a hitlenségi és felségisértési törvényekkel. Azonban a miniszternek mindenek előtt, mielőtt e lépéshez nyúlt volna, azt kellett volna constátálnia, hogy világos határozott törvény ellenében vétett-e a roznyói püspök?

Tanulmányoztam a lehetőségig a placetum jogának kérdését, de megvallom — lehet, hogy figyelmemet elkerülte — a vastag corpus jurisban egyetlen egy törvényt sem találtam, mely a placetum jogát szabatosan körülírva megmondaná, hogy miből áll az. (Ugy van! jobbfelől.) Nem kezdeni meg a pert a pápai szék előtt, csak appellatában oda felvinni: erről szól Lajos törvénye, melyre Csiky Sándor t. képviselő ur hivatkozott, de azt minden ember látja, hogy a jelen eset és azon eset igen különbözik. Nem fogadni el idegen prepostokat, püspököket, kiket ide nevezne a pápa a fejedelm belegegyezése nélkül; erről is törvény és praecedens esetek vannak, de ez megint különbözik a jelen esettől.

Ha a miniszter azt mondotta volna a kir. ügyésznek, hogy ezen embert az 1507. 8. t. cz. alapján idézze az illető bíróság elé, azért, mert ez a decretumokat nem observálta, a királyi ügyek igazgatója azt kérdezte volna: melyik törvény szerint kérjük ellene büntetést? és meg vagyok győződve, hogy a miniszter nem tudott volna felelni.

Ez a tetszvényjog igen sajátosság dolog. En azt nem specialis jognak tartom, hanem olyan jognak, mely nem egyedül egy statust, kivételesen Magyarországot, hanem minden statust a világon megillet. (Helyeslés.) hogy a maga fennállásának biztosítására fellépjen oly tanok vagy cselekvések ellen, melyek a status fennállását veszélyeztetik. Ez a status fogalmából eredő jog, a mely minden statust egyaránt megillet. (Helyeslés.)

Említi, hogy Magyarország királyát, mint apostoli fejedelmet illeti meg e jog; de hivatkozom nálamná a historiában mégasabb férfiakra, én úgy tudom, hogy az „apostolicus rex“ címét leg-

először Mária Theresia kezdte használni különösen egy pápai breve folytán; azelőtt e címet magyar királyok sohasem használták. Tehát e brevének volna az az eredménye, az apostoli címiből folya az a jog, hogy a magyar király más jogokat is gyakorolhat, mint minőket más statusok fejedelmek gyakorolnak?

Egyébiránt voltak esetek, a mikor engedelmességért a fejedelmek egy időre beneficiumaitól megfosztotta a püspököket; hanem ne feledjük el, hogy közülünk talán senki sem fogja helyeselni, hogy a fejedelmeknek egyedül magának, bírói hatalom közbejötté nélkül — a mint akkor történt — büntető joga legyen. En azt állítom, hogy alkotmányos parlamentaris országban a fejedelmek kegyelmezhet, (Helyeslés.) mert az ő legmagasabb kegyelmezési joga sértetlenül fennáll, de nem büntethet a maga hatalmából. (Élénk helyeslés.)

A hol tehát a törvény sem azt, a mi a büntetést constatálására mulhatatlanul szükséges, nem definiálja, sem az eljárásról nem szól, sem a bíróságot ki nem jelöli: igen nehéz lett volna a miniszternek azon térre mennie, ahol előre láthatta, hogy sikertelenül fog működni. En eszerint a miniszter eljárását nemcsak nem helytelenítem, hanem helyeslem. (Helyeslés jobbfelől.) Ő élt azon figyelemzetéssel, melyre jogosítva van bárki ellen, ki a törvényt nem tartja meg, vagy a fejedelmek akaratától eltérőleg cselekszik; büntető joga sem a miniszternek sem a fejedelmeknek ez esetben nem volt. A bíróságnak volna büntető joga, de bíróság törvény által nincs kijelölve, sem a követendő eljárás megállapítva nincs.

Azt kérdezhetnék: mi tehát a teendő? Tartanak tőle, hogy ezen cselekvény következzék — nem egyedül Schopperé — háborus viszálykodásba keverhetnek bennünket. Kérdem: valamely állam vagy egyes ember, ki attól tart, hogy háborus viszálykodásba keveredhetik, mit tekint első feladatának? Megnézi arzenálját; megvizsgálja, ha van-e a háboru viselésére elegendő alkalmas fegyvere. És ha nem találja elegendőnek, mindenekelőtt fegyverrel gondoskodik. Mi az erkölcsi az intellektualis háboruban a mi fegyverünk? A törvény. (Helyeslés.) Ha azt találjuk, én pedig ugy találom, hogy a törvény nem nyújt elég eszközt, nem világos, nem határozott, sőt nem is szól arról, a miről talán szükség volna szólnia: mindenekelőtt arról kell gondoskodnunk, hogy elegendő fegyverünk legyen, az az törvényekről, a melyekre alapítva, s a melyek erejénél fogva eljárassunk az oly hibák ellen, a melyek megtorlására most törvényeink nem nyújtanak elég eszközt. (Általános élénk helyeslés.)

Általában a t. ház nem csak azt helyeslem, a mit a miniszter e részben eddig tett, hanem helyeslem azt is, amit most javaslatba hozott, hogy t. i. bizottság küldessék ki, mely az állam és az egyház közötti viszonyokat a lehetőségig szabályozni igyekezzék, és aziránti javaslatait a ház elé terjeszse. Nehéz kérdés ez. Az állam és az egyház közötti viszonyok egész Európában a legnehezebb kérdések közé tartoznak. Csak a legújabb időben is előtűntek van egy példa: a porosz állam. A porosz állam, hol a katolikusok számaránya sokkal csekélyebb, mint nálunk, erélytel akar fellépni, s min kezdi? Legelsőbben is törvényeket alkot — csak az imént fejezte be tárgyalásukat — a melyek alapján e tárgyakban biztosan eljárassunk.

Általában a t. ház, nekem az ide vonatkozó tárgyakhoz szólni kissé nehéz, egyszerűen azért, mert nekem az állam és egyház közötti viszonyokat illetőleg nézetem az, ami, mint tapasztaltam, sok emberé nem. (Halljuk!) En azt tartom, hogy a viszonyokat illetőleg a művelt világon két egy mástól nevezetesen eltérő rendszer uralkodik; az egyik az amerikai, a másik az európai. Az észak-amerikai államok törvényhozása — nem mindjárt az állam első alakulásakor, — de csakhamar utána — azon elvből indult ki, hogy az állam a cultusok dolgába minél kevesebbet avatkozzék. Körülbelül csekély módosítással ugy tekintette a cultusokat is a statussal szemben, mint associatiókat és valamint minden associatióra nézve, ugy a cultusokra nézve is, ha azoknak tanai vagy eljárása a statusra veszélyesek voltak, az ellen felszólt, fölépelt, minden más egyebekben pedig szabad kezét engedte nekik.

Ez ott könnyebb volt. Azok az emberek, kik

nek ősei hazájukat vallásuk üldöztetése miatt hagyták el, igenis érezték és tudták, mennyire káros következtetű, ha a status sokat avatkozik vallási ügyekre.

Az európai rendszer ettől tetemesen eltér, Európában a civilisatiót a kereszténység terjesztette. Amely népek a kereszténységhez nem csatlakoztak, vagy elenyésztek, vagy ha fönmaradtak, a culturában igen hátramaradtak. A keresztény vallás levén a civilisatió megalapítója, annak vezetői voltak az egyházi férfiak, kik akkor tulajomólag, hogy ne mondjam kizárólag, birtak tudományal és műveltséggel; az ő befolyásuk a status ügyeit vezető férfiakra, fejedelmekre, és egyéb nevezetes emberekre, részint tulajomó tudományosságok, részint pedig a vallás varázsa által nagy volt. Ennélfogva a kereszténységnek vagy a vallásnak érdekeit összeszötték a status minden intézményével s annak gyökerei minden intézménnyel összenőtték. Ennek bizonyosságául nem kell egyebet említenem, mint hogy a legújabb idők majd minden államnak megvolt a maga államvallása, vagy legalább oly vallása, a melyet a többiek fölött kegyelt, ápolgatott, védett. Franciaországban, Olaszországban, Ausztriában a katolikus vallás, Poroszországban az evangélikus, Angliában a protestans, különösen az episcopális, az orosz birodalomban a keleti egyház, egy szóval mindenütt voltak kedvezésben részesült vallások. Ez kezd szűnődni, de még sok helyütt nem szűnt meg; mert ezt a rendszert egy nap alatt megsemmisíteni nem tartozik a lehetőségek közé, minthogy gyökerei oly mélyen bele vannak növe az institutiókba, hogy azokat kitépni convulsiók nélkül nem lenne lehetséges, és ha mégis kitépni akarnók, gyökereik újra kihajtanának, még pedig bujábbann mint annak előtte.

Az én nézetem — a magam elvéről szölok, — az, hogy a két rendszer közt jobbnak, észszerűbbnek és célszerűbbnek tekintem az amerikai, (Élénk általános helyeslés.) amely rendszernek alapja az, hogy az állam ne, vagy minél kevesebbet avatkozzék a cultusok ügyeibe, és csak akkor, és csak annyiban, amennyiben a status fentartása a beavatkozást szükségessé teszi. De ha azt egyszerre el nem érhetem, azt a célt mindig szem előtt tartom, és minden lépést, mely affelé vezet, pártolok, de nem pártolok semmi oly lépést, amely attól eltávolít. (Élénk helyeslés.)

Legyen szabad gyakorlati példákat felhoznom. (Halljuk!) Itt van pl. Magyarországra nézve, két vallásfelekezet főpapjait illetőleg a jus comitiolum, melynélfogva a katolikus és keleti egyház főpapjai hivataluknál fogva tagjai a felsőháznak. Ez a többi vallásokra nézve nincs így. Ha akarunk jogegyenlőséget a vallásokra nézve, de ha akarunk a józan észnek szabályai szerint rendezkedni, ez az anomália, a különbség nem állhat fenn. (Helyeslés.) Két módon lehetne a dolgot segíteni: vagy a többi vallásoknak is e privilegiumot megadni (Felkiáltások: Nem kell!) vagy mindenkitől elvenni. (Helyeslés.) Az első annyi volna, mint egy abszurdumot még egygyel szaporítani. (Felkiáltások: Igaz!) és amint én ismerem polgártársainkat, mind a protestánsok, mind a zsidók nagyon megköszönnék és deprekálnák ezen kedvezést. A dolog természete tehát az, hogy egyiknek sem kell megadni azon jogot. Tehát mikor és hol kellene ezt rendezni? Nem szölok arról, hogy jogos-e vagy nem jogos, így-e vagy amugy léve; hanem mi az, amit az ovatosság és józan ész parancsol? Nem tartanám célszerűnek, holnap egy teziket hozni, és azt mondani, hogy sem kath. sem görög-keleti püspököknek nincs a főrendiházban helyök: a világról sem! Azt gondolnák harcztot izenünk nekik, üldözzük őket, pedig nincs veszedelmesebb ember, mint a martyr (Élénk tetszés.)

Előtűnk áll a főrendiház rendezése; ott lesz alkalmunk kimondani, hogy senki nem vehet részt a törvényhozásban, mint törvényhozó, csupán hivatalánál fogva, sem püspök, sem főispán, és a többi (Élénk helyeslés.) Hanem akár választás, akár kinevezés alapján rendezessék a felsőház, vagy a kettővel együtt, azoknak akiknek választási vagy kinevezési joguk van, jogában álljon, ha akarnak püspököket is választani vagy kinevezni, vagy superintendens, vagy rabbinust, vagy más embert; de az akkor nem ugy áll, mint püspök, mint superintendens, mint rabbinus, hanem ugy áll ott, mint kinevezett vagy választott pair-je az országnak? (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Még egyet hozok fel (Halljuk! Halljuk!) Előtűnk van és reményem nem hosszú idő múlva a ház asztalára kerül a polgári házasság kérdése. (Halljuk; Halljuk!)

A polgári házasság, nézetem szerint, absolute nem vallási, hanem tisztán polgári kérdés. (Igaz! Ugy van!) A két mód közül, melyet eddig követtek, az egyik az engedélyezett polgári házasság, a másik a kötelező. Nem tehetek róla, én az első: a facultativ polgári házasságot, nem tartom logikai alapon nyugvónak, nem tartom helyesnek (Élénk helyeslés) és magára az egyházi rendre nézve is sértőbbnek tartom, mint a kötelezőt. — (Felkiáltások: Igaz! Igaz!) Mert, ha nyersebb nyelven mondanók ki a facultativ polgári házasságról szölo törvényt, ez annyit tenne, hogy az állam azt mondja alattvalóinak: Fiaim, ha házasodni akartok, menjetek papjaitokhoz, adjanak ők össze benneteket; de ha azok össze nem adnak titeket, akkor jöjjetek hozzám, majd összeadlak én. (Tetszés.) Ellenben a kötelező polgári házasság egészen más. Ott az állam azt mondja, hogy a házasság nemcsak egyházi szertartás, hanem polgári szerződés, és pedig a legfontosabb, mely alapja a legitimitásnak, a successiónak stb. En tehát mint állam megkivánom, hogy ezen polgári szerződés előtttem köttessék; annak egyházi részét azután végezzétek el a magatok papjánál. Ebben sem sértő, sem absurd, sem helytelen nincs. (Élénk helyeslés.) Mindezeket fokkonkint meg lehet tenni.

Még egy példát említek meg; meglehet, hogy itt-ott visszatetszésre talál, de nem tehetek róla, ez meggyőződésem. (Halljuk!)

Annyiszor említett már az egyházi javak elvétele; egy hely elvették, nem adtak helyébe semmit; máshelyt elvették és a status vállalta magára az egyház költségeit. En azt oly lépesnek tartom, a mely nem vezet az én főcéloim felé, hogy t. i. a status csak annyiban avatkozzék az egyház dolgaiba, amennyire szükséges; ez oly lépés, amely ettől visszafelé vezet.

Azt hiszem tehát, nem azt kell kimondani, hogy az egyházi javak elvételek, hanem meg kell különböztetni, hogy mik az egyház valóságos tulajdonai és mik a status tulajdonai a maga cultura- lis céljaira; és ha ez meg lesz különböztetve, és a status a magáét megtartja és használja a culturai célokra, a másiknak elvételét azért is károsnak tartanám, mert a statusnak kellene fedezni a cultus költségeit, ami megint messze vezetne attól, amit én akarok, még pedig visszafelé vezetne.

Igen fontos továbbá a kath. autonomia kérdése. Sürgették ezt már a ministeriumnál, sürgették nálunk is. En e tekintetben abban a véleményben vagyok, (Halljuk! Halljuk!) hogy a kath. autonomia csak negative tartozik az országgyűlés elé. (Helyeslés.) Nekünk nincs jogunk az autonomiába akként avatkozni, hogy így legyen, hanem van jogunk azt mondani, hogy így ne legyen. (Általános, élénk helyeslés.)

Például, ha valamely autonomiának eszébe jutna magának hívei irányában büntető jogot arrogálni, ezt a jogot az állam nem engedhetné meg: büntetni az államban csak az államnak van joga; (Általános helyeslés) olyan autonomiát az állam el nem tűrhetne.

De sok efféle van, amire nézve, meggyőződésem az, hogy azt lassanként érlelni, kifejteni, tisztába hozni legfőbb feladat.

Előtűnk áll, de nem csak mielőttünk, egész Európa előtt, a változott viszonyoknál fogva tisztábazóása az állam és az egyház közti viszonyoknak. És erre nekünk is, mint másoknak, készeknek kell lennünk. Ha ezt nem ma tesszük, nem rögtön tesszük, két dolgot nyerünk: először érik az ügy, másodsor tanulunk okulunk, más országok példáján, akkor is, ha jól, akkor is, ha rosszul járnak el. En tehát azt hiszem, azért szükséges ez a küldöttség, hogy mindazon dolgokat, melyek ebbe belevágnak, concentrice, egybefoglalva fontolja, vizsgálja meg és adjon róluk javaslatot.

Ez nagy munka, hosszas munka lesz, de hosszassága által nem lesz rosszabb, hanem reményem, bizonyosan jobb.

Egyet azonban szükséges erre nézve megemlítenem; én majd mintegy feltételül ohajtanám azt, hogy a bizottsági tagok választása ne most történjék, hanem halasztassék a legközelebbi őszre. Halasztassék el először is azért, mert valóban, aránylag kevesen vagyunk jelen!

463—1873 tan. eln. sz. — Kimutatása a Kolozsvár sz. kir. városban uralgó cholera járvány állásának 1873-ik évi jun. 18-tól kezdve 1873 évi jun. 30-ig este 12 óráig.

Helység neve Kolozsvár sz. kir. város	Helység száma	Lakosság száma	A betegség kitörés napja	Beteg ma- radt	Szaporó- dott	Összesen	Ezekből			A járvány egész tartá- ma alatt ösz. mai napig	Jegyzés.
							meg- gyó- gyult	meg- halt	gyógy- kezelés alatt maradt		
Junius 29 1873.	1	26,382	18/6	78	18	96	8	9	79	165	22 64

Medgyesi Tivadar,
h. polgármester.

Biasini gyorsutazási menetrendje
1873. márcz. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között,
mivel a nappali vonat beszünttetett, Biasini gyors-
utazása 1873. mart. 27-től kezdve Kolozsvárról
Nagy-Enyedre küldi gyorskocsiját, még pedig oly
formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 órakor minden
nap indulva d. u. 4 1/2 órakor Nagy-Enyedre érke-
zik, Nagy-Enydről Kolozsvárra estvéli 10 órakor
indulva, reggeli 8 órakor Kolozsvárra érkezik. Ezen
meneten kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d.
u. 4 órakor is indulni, ugyisint Nagy-Enydről
éjjeli 3 órakor Kolozsvárra indulhatni, csak hogy
ezen menetekenél Felvinczről N.-Enyedig és N.-
Enydről Felvinczig a vasutal kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabad podgyász-
szal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és

közbülső Coupeba 5 frt, hátulsó Coupeba 4 ft 50 kr.
tulsuly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza
első vagy közbülső coupéba 3 frt — hátulsó cou-
peba 2 frt 60 kr. tulsuly 2 1/2 kr. — Felvinczről
N.-Enyedig vagy vissza 1 frt, tulsuly 1 kr. fon-
tonként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Fe-
rencz szállodájában.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Jun. 30-ról. 1873 5% metaliques 67.30.
nemzeti kölcsön 72.50. 1860-diki államköl-
csön 101.50. Bankrészvények 980. Hitelrészvé-
nyek 255.50 London 110.—. Ezüst 108.75.
Cs. kir. arany —.—. 20 frankos arany 8.85.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 75.
50. Temesi 75.74. Erdélyi —.—. Horv. Szlavon.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

Sz. 227-1873.
862

1—3

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint te-
lekkönyvi hatóság részéről ezennel köz-
birre tétetik, miszerint Kutter Vilma felpere-
res javára 140 fr. tőke követelés és járulé-
lékai erejeig Májláth Antal alperestől le-
foglalt és 84 fr. 75 krra becsült a kolozs-
vári 1773. számú tjkben A + 1. rend alatt
nejével született Balázs Máriaival közösen
birató 36,80. helyr. sz. a. sánczoldali 6
uj számú ház 1873 július hó 28. eset-
leg augusztus hó 28. napjának min-
denkor reggeli 9 órakor ezen telekkönyvi
hatóságnál a 13. számú irodában bírói ár-
verezésem el fog adatni a következő felté-
telek mellett:

1-ör. kikiáltási ár a 84 fr. 75. kr. becs-
érték; mely összegnek 10 % bánatpénzül
az árverezéskor előre leteendő.

2-or. A vételár két egyenlő részben
lesz lefizetendő.

A többi árverezési feltételek a szokott
hivatalos órák alatt a telekkönyvi irodában
mindenkor megtekinthetők.

Együttal a telekkönyvi hatóság székhelyén
vagy annak közelében nem lakó jelzálogos
hitelezői felhívattak hogy a vételár
felosztása alkalmával leendő képviseltetésük
végétt megbízottat rendeljenek s azokat
megnevezve idő jelentsék be, mint hogy
ellenkező esetben hivatalból ki nevezendő
gondnok által fognak képviseltetni. Végre
mindazok is, kik a lefoglalt javak iránt
tulajdoni vagy másigényt avagy elsőbbségi
jogokat érvényesíteni vélnék szintén felhívattak,
hogy ény kereseteiket ezen hirdetmény köz-
zé téltének utolsó napjától számított 15
nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket
pedig árverezés kezdetéig benyujtsák
különben azok a végrehajtás folyamatát
nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére
lesznek utasítva.

A kolozsvári kir. törvényszék mint te-
lekkönyvi hatóságának 1873. évi. június
11-én tartott üléséből.

Biró Pál

elnök.

Benkő Mihály

jegyző.

(689)

7—12

Legnagyobb fontosságu

szembetegeknek.

A White-féle szemvizet több mint 30
év óta tartom családomban; mint katonát
akkor Verónában kikerülhetlen meg-
vakulástól mentett meg, s tudja isten
hány üveggel ajándékoztam szembetegek-
nek, s mindig a legjobb sikerrel,
Triest, 10/6 1872. Springer, cs. k. százasos.

Ezen valódi dr. White-féle
szemviz Erhardt Traugottól Gr.-Breiten-
bachban Thüringenben, nagy világhire
mellett szabadalmazva is van, 1822 óta
mint legjobb nép- és háziszer — nem
gyógyszer — ismeretes és híres, és kap-
ható üvegszáma 1 frtjával. Kolozs-
vártt: Binder K. a „Szenthárom-
sághoz” címzett gyógyszerárában a bel-
monostorutcában; továbbá Kronstäd-
ter Józsefnél, főter 2. sz. a zálog-
kölcson-intézetnél és a kül-monostorut-
czában 134. sz. a.

A kolozsvári

hitelbank és zálogkölcsonársulat

108—*

elfogad

(23)

készpénz betételeket 100 frttól kezdve pénztárjegyekért, a melyek után
6% kamatot fizet. E pénztárjegyek értékét Pesten is felvehetni az angol-magyar
banknál. A kamatok 3 havonként fizetnek.

A bank kölcsönöket ad mindennemű értékpapírra, arany- és ezüst tár-
gyakra s más értékes ingóságokra.

Leszámitól váltókat; vesz értékpapírokat.

Elvállal pénzbehajtásokat váltókra, utalványokra.

Törlesztési kölcsönöket eszközöl 500 frttól kezdve telek-
könyvezett birtokra 24 1/2 vagy 34 évre; a törlesztés és kamat 8% illetőleg
6 3/4 % -ot tesz.

az igazgatóság.

(836)

(17—*)

Egy ezer darab magyar kir. vert arany

díjul annak, ki betudja bizonyítani,
hogy kolozsvári papirkereskedő

KERESZTESY PÁL

mint a görgényi meritett papirgyár raktárnoka

bárcinek is, említett papirgyár terményeit valahol vagy valaha

az eredeti gyári árnál magasabb árba árulta

vagy árusítaná jelenleg is.

Ezennel megnyitattott a pályázat

1000 darab magy. kir. vert arany elnyerésére.

Ugyanis az eredeti gyári árak a következők:

Fein Concept: F. A. Nr.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	3 fr. 25	3 fr. 85	5 fr. 50	6 fr. 40	7 fr. 50	9 fr.	11 fr.
Rendes Concept: O. A. Nr.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	2 fr. 70	3 fr. 20	4 fr. 50	5 fr. 50	6 fr. 50	8 fr.	10 fr.
	rizmánként.						

A „Victoria“ biztosító társaság Kolozsvártt.

Az általunk megnyitott túlélesi csoport (Associatio) biztosításoknál az előre
meghatározott legkisebb (minimál) végeredményekért való jótállást elvállalja.

Ezen ujonnan életbe léptetett kedvezmény folytán a „Victoria“ biztosító társaság
az általa megnyitott túlélesi csoport résztvevők irányában végeredmény fejében a
következő mint legkisebb összegért határozott kezességet vállal még pedig évenként
fizetendő 100 forintnyi betét után

ha a betételek 12 éven át fizetettnek 1800 forintért

„ „ „ 13	„ „ 2000	„
„ „ „ 14	„ „ 2250	„
„ „ „ 15	„ „ 2450	„
„ „ „ 16	„ „ 2700	„
„ „ „ 17	„ „ 3000	„
„ „ „ 18	„ „ 3300	„
„ „ „ 19	„ „ 3600	„
„ „ „ 20	„ „ 3900	„
„ „ „ 21	„ „ 4200	„
„ „ „ 22	„ „ 4600	„
„ „ „ 23	„ „ 4950	„
„ „ „ 24	„ „ 5350	„
„ „ „ 25	„ „ 5800	„

A fentebb kitelt összegek csak is a legkedvezőtlenebb viszonyok eredménye, és
igy a túlélesi csoportok végeredménye a biztosítás természeténél fogva kedvező vi-
szonyok között tetemesen előnyösebb is lehet.

Miután a túlélesi csoportok által a résztvevőknek alkalom adatik, megtakarított
tőkéiket maguk vagy egy második személy javára más uton el nem érhető magas ka-
mattal elhelyezni, ezen biztosítási módozatot a legmelegebben ajánljuk.

Használata különösen olyanoknak ajánlható, kik aránylag csekély betételek mel-
lett gyermekeik felnőtt korára egy tetemes hozományt kívánnak biztosítani.

Miután a „Victoria“ biztosító társaság évi betétel gyanánt a legkisebb össze-
get, ezenfelül bár mi magos összeget elfogad, a biztosítás ezen nemében mindenki,
még a kevésbé vagyonos és részesülhet.

Társaságunk vidéki ügynökei ugy felügyelőink a túlélesi csoportokbani részvé-
telre aláírásokat elfogadnak, ugy bővebb felvilágosítással készséggel szolgálnak.

A „Victoria“ biztosító társaság

857

igazgatósága.

5—6

Genfből, Svájcban.

Boldt

amerikai

vértisztító labdaccai,

csak növényből készítve,
a legegyszerűbb, legkönnyebb és legjobbszer
(mind két nemre nézve s bár mely évszakban)
észszerű

vértisztításra

s epés megaludt

általában

minden rosz nedvek, secretiók sat. elválasztására.

Ezt bizonyítja orvostudor dr. Sataziére,

„ „ „ „ dr. Stéven,

„ „ „ „ dr. Kemraire.

1 doboz ára 70 labdaccsal 1 ft. 50 kr. o.é.

Valodi minőségben magyar szövegű utasítással kapható **Török
József** gyógyszerárában, királyutca 7 sz. a. Pesten s a bel- és kül-
föld sok más helyein is.

855

(H 3860 X.)

3—4

Eskoros rohamokat (Nyavalyatörés)

gyógyít levelezés útján a eskor szakorvossa dr. O. Killisch, Berlin, Louisenstrasse 45.
E pillanatban 1000-nél több beteg van kezelése alatt.

661 76—*

720

Az

7—*

eredeti Greifer-féle varrógépek

Wheeler és Wilson Mfg. Co.-tól New-Yorkban

5 évi írásbeli jótállás mellett,

teljesen felszerelve

mától kezdve

65 frt. o. értékben;

továbbá

eredeti Howe-féle varrógépek

szabók, cipészek és szijgyártók számára

82 frt.

o. ért. árultatnak.

Teutsch J. B.-nél Segesvártt.

A valódi amerikai **Wheeler és Wilson**, egyedüli valamint a valódi
merikaieredeti **Howe-varrógépek** raktára.

Utánzott amerikai varrógépeket, ugynevezett „Systemákat“ elvilleg
nem tartók.

Teutsch J. B. Segesvártt.

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főtér, Gyulai-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólírt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes be-
tükkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözüvények, rovatos ívek, árjegyzékek, számlák, fallagaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek,
baromútlevelek, vásárczédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árák, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

Felvállal könyvnyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve,
hogy a papírok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be. és azok a **hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak**,
a **legsükségesebb mintázatokból kész raktárt tart**, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövi-
debb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosíttatik.

Gámán János örökösei könyvnyomdája.